

«Рассмотрено»
Руководитель МО

Хуж Р.М. Хужиев
Протокол № 1
от «23» 08 2017 г.

«Согласовано»
Заместитель директора по
УРВ ЧОУ «Академический
Лицей им. Н.И.
Лобачевского»

Яковлева М.В.
от «23» 08 2017 г.

«Утверждаю»
Директор
ЧОУ «Академический
Лицей им. Н.И.
Лобачевского»

Беспалова Т.В.
Приказ № 43 ЧОУ
от «23» 08 2017 г.



РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета, курса, дисциплины (модуля)
ЧОУ «Академический Лицей им. Н.И. Лобачевского»

Галикушкина Эльвиз Фатовна, к.п.н.
Ф.И.О., категория

по татарской литературе, Н.А. Ч.Б. Сясов
предмет, класс и т.п.

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
протокол № 1
от «23» 08 2017 г.

20 17 - 20 18 учебный год

Татар әдәбиятыннан эш программасы

11 нче сыйныф (68 сәг)

Аңлатма язуы

Эш программасы статусы.

Программа нигезенә Россия, Татарстан Мәгариф һәм фән министрлыкларының мәктәпләрдә урта һәм тулы белем алу стандартлары салынды, “Рус телендә сөйләшүче балаларга татар әдәбияты программалары”на нигезләнеп төзелде.

Эш программасы структурасы

Татар теленә эш программасы өч өлештән тора: аңлатма язуыннан, төп бүлекләргә, белем һәм күнекмәләргә үз эченә алган программаның эчтәлегеннән, укучыларның әзерлек дәрәжәсенә таләпләреннән.

Эш программасының эчтәлеге

Рус телендә сөйләшүче балаларга татар әдәбияты укытуның төп максаты һәм бурычлары.

матур әдәбият текстларын кабул итү, төп әдәби-тарихи мәълүматларны һәм әдәби-теоретик төшенчәләргә белү; әдәби-тарихи процесс турында гомуми караш булдыру;

гомумхалык карашлары, гражданлык тойгысы, патриотизм хисләре, татар әдәбиятына һәм татар халкының мәдәни кыюммәтләренә ихтирам тәрбияләү;

әдәби зәвыкны, телдән һәм язма сөйләмне үстерү;

татар классик әдәбияты, балалар әдәбиятының, хәзерге татар әдәбиятының күренекле вәкилләрен атый белү, аларның әсәрләреннән өзекләргә эчтәлеген аңлау һәм фикер алыша белү;

татар халкының әдәбияты, тарихы, иedadияты буенча мәгълүматлы булу;

бүгенге татар сәнгатенә күренекле вәкилләргә турында хәбәрдар булу.

Төп эшчәнлек төрләре

тарихи-ижтимагый мәдәни вакыйгаларның әдәбиятка йогынтысы. Реалистик әдәбият үсеше. Тема-мотивларның, жанрның төрлелеге;

төрле жанрдагы әдәби әсәрләргә аңлап һәм ижади уку;

сәнгатьле уку; кабатлап сөйләүнең төрләре;

шигъри текстларны яисә чәчмә әсәрләрдән өзекләргә яттан өйрәнү;

уқыган әдәби текстның төрен һәм жанрын билгеләү; автор позициясен, геройларның теге яки бу гамәленә нигез булган мотивларны һәм конфликтның асылын ачыклау;

бәхәсләрдә катнашу, оппонентларның фикерен исәпкә алып, үз карашларын раслау һәм дәлилләү;

рус һәм татар телендәге әсәрләрне чагыштырып бәяләү;

рус телендәге әдәби текстларны татарчага һәм киресенчә тәржемә итү.

Укыту планында 11 нче сыйныфта татар әдәбиятыннан атнага 2 сәгать вакыт бирелә. Татар әдәбиятыннан тематик планы “Рус телендә сөйләшүче балаларга татар әдәбияты укыту программалары”на (Ф.С.Сафиуллина, К.С.Фәтхуллова. Казан. “Мәгариф” нәшрияты. 2010) нигезләнеп төзедем. Программада 68 сәгать каралган.

№	Сәгать саны	Тема	Лексика	Белем һәм күнекмәләр
1	5	Югары белем	Беррәттән, мәданият, көнләшү, әхлакый, икътисад, тәҗрибә, олы буын, махсус	Казанда югары уку йортлары Мин яратам сине, университет Татарстанның югары уку йортлары Югары уку йортларында татар теле
2	4	Фән казанышлары	Әһәмиятле, кушылма, әверелә, укымышлы, йөк ташучы, көтәргә, мөстәкыйль рәвештә, ятимнәр йорты, хезмәттәш, матдә, буын, юнәлеш, әзерләү, гыйльми дәрәжә, тынгы-сыз, карар, халык авыз иҗаты, матди һәм рухи мирас, мөстәкыйль	Караңгылыктан-яктылыкка Беренче татар профессоры – Гыйлем Камай Бай тарихлы фәнни үзәк Фәнгә багышланган гомер.
3	4	Һөнәр сайлау	Кытыклы торган, әчкелт ис, кабара, хуш исле, сизеп тора, тоярга, хәл итәләр, шулай -мыни, читекче, тормыш чыганагы, күн кисәкләре, сафлык, жөй, көрәш сәнгате, кул көрәше, ихтыяр көче,	Икмәкне кемнәр пешерә? Күн мозаикасы Бар шундый һөнәр
4	3	Ял итү һәм спорт	Уңышка ирешү, тукланырга, таләп,	Сәламәтлек – зур байлык.

			даими, жилләтергә, чыныктыру, истә тотарга, түземлелек, берләштерә, хәрәкәтләнергә, гадилек, буын, мавыктыргыч, тигез, Төгәлләү, уртак, көндәш, бил, егарга, арка, тәкә, тастымал, шома колга, табын	Бадминтон. Баскетбол. Баскетбол. Сабан туе
5	5	Татар музыка сәнгате	Яңа буын, качкын, яңгырый, чегән кызы, алпавыт, күчәчәк	Татарстан Республикасының Композиторлар берлеге. Опера һәм балет театры. Опера йолдызы. Композитор Александр Ключарев. Федор Шаляпин.
6	3	Радио һәм телевидение	Дулкынландыргыч, мәнфәгать, хуш килә, чор, казаныш. якинча, житәкче, анык, гамәл. тетерәндерү, мизгел, сулыш	Бөтен дөнъяга сөйли. Казан сөйли! Телевидение йолдызлары.
7	5	Татарстан музейлары	Туган якны өйрәнүче, тупланма. каен тузы. чуен, сәхифә, ашъяулык, катлам, хәтер, шәжәрә, нәсел, хезмәткәр, дулкынланып, хөкүмәт карары, житлеккән, яңгыраш. йогынты, мәңгеләштерү, тәшкил итә, жанландыра, остаз	Татарстан музейлары. Татар әдәбияты сәхифәләре. Буыннар хәтере. Габдулла Тукайның әдәби-мемориаль музейе. Салих Сәйдәшев музейе.
8	5	Татар халкы тарихыннан	Ау, игенчелек, тукучылык, яу, багланышлар, уртак, сәед, балкып, өяз, әмер, нигез, корыла, афәт, басу, каһарман, тармак, куе.	Тарих битләре. Казан ханлыгы. Казан губернасы. ТАССР.
9	4	Татарстанның истәлекле урыннары	Йөк, чыгарыла, кертелә, килешү, ышанычлы, мәгълүмат, серле, төз, өрәңге, карагай, куаклык, кушылдык,	Татарстан Республикасы. Татарстанның табигате. Казан- Татарстанның башкаласы.

			шифалы, бөрлегән, яр, төбәк, көрәштәш, мәшһүр, хакимият, капка, мәһабәт, рухи, мәркәз	Казан Кремле.
10	5	Халыкка багышланган гомер	Чолганыш, әсир., яшерен оешма, үзешчән, кыллы, юкә, жилкән, көнкүреш, таң калү, лаек булу, тасфирлау, чын, вазифа, утын. тал. калкулык. туры. мохит, күңелдән	Абдулла Алиш. Фәрит Яруллин. Бакый Урманче. Харис Якупов. Татарстанның беренче Президенты
11	18	Татар әдипләре ижатыннан	Ашамага кереште, кунакча, түшәк, хәсрәт, фарыз, хак итү, аудара, ашык-пошык, котырышып, балкышып, гөрелте, түземсезлек, култыкса, яра, ташлама, фөждан, арык, ятак, бөркет, очкын. шыксыз, пәйгамбәр, табынырга, сөеп-сөеп, чөеп-чөеп, биеп-биеп, сыйпап-сыйпап, сыйлап-сыйлап, сынап-сынап, кай -гы, шик, үкенеч, ваклык, могжиза, игелек, башым тубал, күңел чәчәге, гайбәт, золым, нәсер, кинаяле, бакый, мәкерле, вәгазь, яңгыраш, мосафир, юлаучы	Дәрдемәнд. “Кояшның нурлары”, “Кораб” шигыре Сәгыйть Рәмиев.. “Уку”, “Авил” Габдулла Тукай.”Шагыйрь” Галиәсгар Камал. «Беренче театр» Шәриф Камал. «Акчарлаклар». Кәрим Тинчурин. «Сүнгән йолдызлар» Ибраһим Гази. «Ак сирень». Габдрахман Әпсәләмов. «Алтын йолдыз.» Аяз Гыйләжев. «Ягез, бер дога!» Шәүкәт Галиев. “Туган телем” Илдар Юзеев. “Мин телим дусларга” Фәнис Яруллин.”Жилкәннәр жилдә сынала” Ренат Харис. Шигырьләре Марсель Галиев. “Догалы еллар” Рәзил Вәлиев. “Яшә, көмеш кыңгырау”
13	3+	Сөйләм үстерү		
14	2	Контроль		
15	2	Кабатлау, йомгаклау		
	68	Барлыгы		

10-11 нче сыйныфны тәмамлаган рус телендә сөйләшүче балалар үзләштерергә тиешле белем –күнекмәләр.

Укучы туплаган белем һәм өйрәнгән күнекмәләр:

1. Татар әдәбиятының дөньякүләм тоткан урыны, татар әдәбияты классиклары, аларның әсәрләре турында мәгълүмат;
2. Сүз сәнгатенең образлы табигате турында;
3. Сүз сәнгатенең образлы табигате турында;
4. Өйрәнгән әдәби әсәрләрнең эчтәлегә;
5. Классик әдипләрнең тормыш һәм ибат юлларының төп факторы;
6. Төп әдәби-теоретик төшенчәләр;
7. Әдәби әсәрнең эчтәлеген сөйләп аңлату;
8. Әсәрнең төрен һәм жанрын билгеләү;
9. Автор позициясен ачыклау;
10. Әдәби бәйләнеш тәләпләрен саклаган хәлдә өйрәнелгән әсәрләрне (яки өзекләрен) сәнгатьле итеп уку;
11. Әдәби әсәргә дәлил рәвештә үз мөнәсәбәтен белдерү;
13. Рус һәм татар телендәге әсәрләрнең уртак һәм милли үзенчәлекләрен билгеләү, әхлакый кыйммәтләрен чагыштырып бәяләү;
14. Татар һәм рус телендәге әсәрләргә телдән һәм язмага фикерен белдерү, аларга бәя бирү;
15. Татар әдәби теленең нормаларына нигезләнеп, кирәкле темага телдән һәм язмага бәйләнешле текст төзү;
16. Диалогта яисә бәхәстә катнашып, үз фикерен исбатлый белү.

Укыту-методик комплекты

1. Сафиуллина Ф.С., Фәтхуллова К.С. Татар теле. Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәпләренең 11нче сыйныфы өчен дәреслек - рус телендә сөйләшүче балалар өчен. Тулыландырылган өченче басма. – Казан: Мәгариф, 2010. – 255 бит.
2. Рус мәктәпләрендәге рус төркеме укучыларына татар теленнән гомуми белем бирүнең дүләт стандарты
3. Татар теле морфологиясе. /Ф.М. Хисамова. - Казан, “Мәгариф” , 2005.
4. Хәзерге татар әдәби теле. / Ф.С. Сафиуллина, М.З.Зәкиев. – Казан, “Мәгариф”, 1994.

Календарь-тематик план

№	Дәрес темасы	Сәгать саны	Дәрес тибы	Коммуникатив максат	Дата	
					План	Факт
I. Югары белем						
1.	Казанда югары уку йортлары.	1	Дсү	Парлап һәм коллективта эшләү күнекмә -ләрен ныгыту		
2.	Мин яратам сине, университет!*	1	Дәрес-сәяхәт (интернет)	Интернет белән эшләү алымна -рын үстерү		
3-4.	Татарстанның югары уку йортлары.	2	Дәрес-сәяхәт (интернет)	Укучыларның фикерләү сәлә- тен үстерү, сүз -лек байлыгын арттыру		
5.	Югары уку йортларында татар теле.	1	Дсү	Сөйләм күнекмәләрен камилләштерү		
II. Фән казанышлары						
6.	Караңгылыктан – яктылыкка.	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
7	Беренче татар профессоры- Гыйлем Камай.	1	Тәржемә дәресе	Текст өстендә эшләү, күтәрелгән мәсьәләгә үз карашыңны күнекмәләрен камилләштерү		
8	Бай тарихлы фәнни үзәк	1	Дәрес-сәяхәт (интернет)	Интернет белән эшләү алымнарын үстерү		
9	Фәнгә багышланган гомер.	1	Тәржемә дәресе	Текст өстендә эшләү, күтәрелгән мәсьәләгә үз карашыңны күнекмәләрен камилләштерү		
III. Һөнәр сайлау						
10	Икмәкне кемнәр пешерә?	1	Сөйләм үстерү	Диалогик һәм монологик сөй -ләм күнекмәлә- рен камилләште		

			дәресе			
11	Дсү дәресе. Нинди һөнәр яхшырак?	1	Дсү	Парлап һәм коллективта эшләү күнекмә -ләрән ныгыту		
12.	Күн мозаикасы.	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
13	Бар шундый һөнәр.	1	Тәржемә дәресе	Текст өстендә эшләү, күтәрел- гән мәсьәләгә үз карашынны күнекмәләрен камилләштерү		
14	Нинди һөнәр сайларга?	1	Дсү	Парлап һәм коллективта эшләү күнекмә -ләрән ныгыту		
15	Контроль тест.	1	Контроль дәрес	Укучыларның логик фикерләү дәрәжәсен үстерү		
16.	Теманы йомгаклу	1	Сөйләм үстерү дәресе	Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләрен камилләште		
IV. Ял итү һәм спорт						
17.	Дсү дәресе	1	Дсү	Парлап һәм коллективта эшләү күнекмә -ләрән ныгыту		
18.	Сәламәтлек – зур байлык.	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
19.	Баскетбол. Бадминтон.	1	Сөйләм үстерү дәресе	Логик фикерләү күнекмәләрен үстерү		
20.	Сабан туге.*	1	Дәрес-сәяхәт (интернет)	Интернет белән эшләү алымна- рын үстерү		
21.	«Ял итү» темасы буенча диалоглар төзү.	1	Дсү	Сөйләм күнекмәләрен камилләштерү		
V. Татар музыка сәнгате						
22.	Татарстан Республикасының Композиторлар берлеге.	1	Аңлап уку дәресе	Күпдәлилле фи -керләү тибындагы текстка үз өстәмәләрен кер теп, әңгәмә үткәрү.		
23.	Опера һәм балет театры.	1	Дәрес-сәяхәт (интернет)	Интернет белән эшләү алымна рын үстерү		
24.	Опера йолдызы.	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
25.	Композитор Александр Ключарев.	1	Тәржемә итү дәресе	Укучыларның фикерләү сәләтен үстерү, фикерне төгәл һәм дәрәс итеп әйтә белү күнекмәләрен камилләштерү		

26.	Федор Шляпин.	1	Тәржемә итү дәресе	Тәржемә итү күнекмәләрен үстерү		
VI. Радио һәм телевидение						
27.	Бөтен дөньяга сөйли.	1	Сөйләм үстерү дәресе	Күпдәлилле фикерләү тибындагы текстка үз өстәмәләрен кертеп, әңгәмә үткәру.		
28.	Казан сөйли!*	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
29.	Телевидение йолдызлары.	1	Интернет белән эшләү дәресе	Интернет белән эшләү алымнарын үстерү		
VII. Татарстан музейлары						
30.	Татарстан музейлары.	1	Дәрес-сәяхәт (Интернет)	Интернет белән эшләү алымнарын үстерү		
31.	Татар әдәбияты сәхифәләре.	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
32.	Буыннар хәтере.	1	Сөйләм үстерү дәресе	Текстны анализлап укып, мәгълүмат алу бурычын кую		
33.	Габдулла Тукайның әдәби-мемориаль музейе.*	1	Дәрес-сәяхәт (Интернет)	Интернет белән эшләү алымнарын үстерү		
34.	Салих Сәйдәшев музейе.	1	Дәрес-сәяхәт (Интернет)	Интернет белән эшләү алымнарын үстерү		
VIII. Татар халкы тарихыннан						
35.	Тарих битләре.	1	Аңлап уку дәресе	Күпдәлилле фи -керләү тибындагы текстка үз өстәмәләрен кертеп, әңгәмә үткәру.		
36.	Казан ханлыгы.	1	Аңлар уку дәресе	Укучыларның аңлап укуларына ирешү, күтәрел- гән мәсьәләләргә үз карашын булдыру.		
37-38.	Казан губернасы.	2	Аңлар уку дәресе	Укучыларның аңлап укуларына ирешү, күтәрел- гән мәсьәләләргә үз карашын булдыру.		
39.	ТАССР	1	Аңлап уку дәресе	Укучыларның аңлап укуларына ирешү, күтәрелгән мәсьәләләргә үз карашын булдыру.		
40.	Теманы йомгаклау.	1	Йомгаклау			

			дәресе			
IX. Татарстанның истәлекле урыннары						
41.	Татарстан Республикасы.	1	Уку һәм сөйләм үстерү дәресе	Күпдәлилле фи -керләү тибын- дагы текстка үз өстәмәләрен кертеп, әңгәмә үткәрү.		
42.	Татарстанның табигате.	1	Уку һәм сөйләм үсте -рү дәресе	Укучыларның фикерләү сәләтен үстерү, фикерне төгәл һәм дөрес итеп әйтә белү күнекмәләрен камилләште		
43.	Казан- Татарстанның башкаласы.*	1	Дәрес- сәяхәт, (интернет) сөйләм үсте -рү дәресе	Казан шәһәрәндә -турында мәгълү - мат биреп, укучыларны яңа белемнәр белән коралландыру.		
44.	Казан Кремле.*	1	Дәрес- сәяхәт, (интернет)	Интернет белән эшләү алымнарын үстерү		
X. Халыкка багышланган гомер						
45.	Абдулла Алиш.	1	Уку һәм сөйләм үстерү дәресе	Текстны анализ -лап укып, мәгълүмат алу бурычын кую		
46.	Фәрит Яруллин.	1	Уку һәм сөйләм үстерү дәресе	Парлап һәм коллективта эшләү күнекмәләрен ныгыту		
47.	Бакый Урманче.	1	Уку һәм сөйләм үстерү дәресе	Укучыларның күзаллауларын киңәйтү		
48.	Харис Якупов.	1	Уку һәм сөйләм үстерү дәресе	Уку һәм сөйләм күнекмәләрен камилләштерү		
49.	Татарстанның беренче Президенты.	1	Уку һәм сөйләм үстерү дәресе	Укучыларның күзаллауларын киңәйтү		
XI. Татар әдипләре ижатыннан						

50.	Дәрдемәнд.	1	Күзәтү дәресе	Укучыларның күзаллауларын киңәйтү		
51.	Сәгыйть Рәмиев.	1	Күзәтү һәм сәнгатьле уку дәресе	Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү		
52.	Габдулла Тукай.*	1	Белгәннәрне системалаш тыру дәресе	Укучыларның фикерләү сәләтен үстерү, фикерне төгәл һәм дөрес итеп әйтә белү күнекмәләрен камилләштерү		
53-54.	Галиәсгар Камал. «Беренче театр.»	2	Драма әсәрләрен уку дәресе	Драма әсәрләрен аңлап уку алым - нарын ныгыту		
55-56.	Кәрим Тинчурин. «Сүнгән йолдызлар.»	2	Драма әсәрләрен уку дәресе	Драма әсәрләрен аңлап уку алым - нарын ныгыту		
55.	Шәриф Камал. «Акчарлаklar».	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
57.	Ибраһим Гази. «Ак сирень».	1	Укучыларның фикерләү дәрәжәсен үстерү дәресе	Текстны анализ -лап укып, мәгълүмат алу бурычын кую		
58-59.	«Габдрахман Әпсәләмов. «Алтын йолдыз.»	2	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
60.	Аяз Гыйләжев. «Ягез, бер дога!»	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
61.	Шәүкәт Галиев.	1	Сәнгатьле уку дәресе	Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү		
62.	Илдар Юзеев.	1	Күзәтү дәресе	Укучыларның күзаллауларын киңәйтү		
63.	Фәнис Яруллин.	1	Күзәтү дәресе	Укучыларның күзаллауларын киңәйтү		
64.	Ренат Харис.	1	Күзәтү дәресе	Укучыларның күзаллауларын киңәйтү		
65.	Марсель Галиев.	1	Аңлап уку дәресе	Текстны аңлап уку алымнарын ныгыту		
66.	Разил Вәлиев.	1	Сәнгатьле уку дәресе	Сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү		
67	Контроль тест.	1	Контроль дәрес			

68	Йомгаклау дәресе	1	Йомгаклау дәресе			
	Барлыгы	68				

Учебно-методическое обеспечение

1. Бухарова Ф.Т., Ялчина А.Ф. Занимательная грамматика. Учебно-методические материалы для учителей татарского языка и литературы. - Стерлитамак: СГПА им.З.Биишевой, 2009г.
2. Гимадиева Н.С. Галлямова Р.В. Кагыйдэләр жыентыгы. Анализ үрнәкләре. – Казан: Гыйлем, 2010.
3. Зарипова Ф. Бала бишеге – гомер ишеге. Халык авыз ижаты эсәрләре жыентыгы. Яр Чаллы, “Идел-йорт” нәшрияты, 2001.
4. Исанбет Н. Фразеологический словарь татарского языка. - Казань: Тат.кн.изд., 1990г.
5. Максимов Н.В. Тесты по татарскому языку. - Казань: Магариф, 2002 г.
6. Миннихметов Р. Г., Миннихметова Т. Ф. Татарский язык: для 10-11 классов татарской школы Башкортостана. – Уфа: Китап, 2007.
7. Мусин Ф.М., Хабибуллина З.Н., Закирзянов А.М. Татарская литература: Учебник-хрестоматия для 11 класса средней общеобразовательной школы с русским языком обучения (для учащихся-татар). – издание 3-е, переработанное. – Казань: Магариф, 2006.
8. Насибуллина Р.Н. Татарский язык в таблицах и схемах для русскоязычных учащихся. – Казань: Гыйлем, 2011.
9. Сагидуллина Л. Р., Салимгареева Б. С., Юлмухаметов М. Б. Сборник диктантов и изложений по татарскому языку. – Уфа: «Китап», 2003.
10. Саяпова Ф.Г., Каримова Ф. С. Синтаксис в таблицах. – Набережные Челны; Магариф, 1999.
11. Татарские рассказы начала XX века. – Казань: Магариф, 2007.
12. Хабибуллина З.Н., Набиуллина Г.Ш. Сборник диктантов. Пособие для учителей.- Казань: Магариф. 2006.
13. Хайдарова Р.З., Галиева Н.Г. Обучение русскоязычных учащихся татарскому языку. Методическое пособие для учителей. – Казань: Магариф, 2003.
14. Шаймарданова Р.Х., Хузиахметов А. Н. Татарская национальная педагогика. – Казань: Магариф, 2007.

Интернет-ресурслар

<http://www.ed.gov.ru> Белем бирү буенча федераль агентлык
<http://www.tatedu.ru> ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы
<http://www.edu.kzn.ru> ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы Белем порталы
<http://www.mon.tatar.ru>
<http://pedsovet.org> Бөтенроссия интернет-педкиңәшмәсе
<http://www.shoolexp.ru>
<http://.belem.ru>
<http://.Tat.Tatar-inform.ru> ТР мәгълүмат агентлыгы
<http://.intertat.ru> ТР электрон газетасы
<http://.xat.ru> Татар хат алышу хезмәте
<http://.suzlek.ru> on-line русча сүзлек
<http://.Kitapxane.at.ru> татар телендәге әдәби әсәрләр китапханәсе
<http://.Tatar.com.ru> татар теле сүзлекләр һәм үзәйрәткечләр
<http://.Tatarca.boom.ru> татарча текстлар
<http://.selet.ru> “Сәләт” яшьләр
<http://.Tatarca.boom.ru> татарча текстлар
tatartele2010.ucoz.ru
tugan-tel.blogspot.com